Parallelsessie Informatie en Ontmoeting, 3 februari 2022
Kennismaking met de praktijk van de Wijk GGD-er
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer J. Oostrum
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Lid Van Mourik
Portefeuillehouder:	de heer E. Kraaijeveld
Ambtelijk:	mevrouw C. van Delzen
Gasten:	de heer A.J. van Werdingh en A. Naaijer, Wijk GGD'ers
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht het programma voor deze sessie toe.

Kennismaking met de praktijk van de Wijk GGD-er

Op 28 oktober 2021 hebben wij u in een I&O sessie geïnformeerd over de regionale en lokale samenwerking in een Sluitende aanpak Onbegrepen gedrag – Verward gedrag.
Dit werd een levendige bijeenkomst met belangstellende vragen.
Binnen de tijdspanne was helaas geen ruimte meer voor uitwisseling met de aanwezige Wijk GGD'er professional.
Bij afsluiting van deze I&O is afgesproken bij voldoende deelname een Themasessie te organiseren 'kennismaking met de praktijk van de Wijk GGD'er' om de getoonde belangstelling recht te doen.
De sessie wordt in digitale vorm aangeboden. De wijk GGD'ers zullen u aan de hand van casuïstiek nader kennis laten maken met hun werkpraktijk en samenwerkingen daarin.

Mevrouw Van Delzen verzorgt een presentatie (beschikbaar op iBabs). Zij schetst de situatie zoals deze tot nu toe was. Er werd een politiemelding gedaan. Afgesproken is om alle meldingen te screenen omdat vaak bleek dat er sprake was van dubbele meldingen. Deze meldingen gingen vervolgens door naar het Meldpunt Zorg en Overlast waarna een interne screening volgde. De Wijk GGD'er kon ook benaderd worden door de wijkagent, de huisarts of iemand anders vanuit het veld en maakte vervolgens contact met de betreffende inwoner en bij voorkeur ook het netwerk. Op dit moment dragen de Wijk GGD'er en de politie kaartjes bij zich en stimuleren in het geval er geen sprake is van spoed om een zorgmelding direct bij het meldpunt te doen. Inmiddels is er ook een landelijk meldpunt dat is gehaakt aan het Meldpunt Zorg en Overlast. Daarna volgt de route zoals zojuist beschreven. Dit betekent dat er ook voor gezorgd wordt dat er minder meldingen binnenkomen bij de politiemeldkamer die daar eigenlijk helemaal niet thuishoren.
Zij toont vervolgens een verbeelding van deze route. Indien nodig wordt er contact gelegd met de huisarts of er wordt overgegaan tot een thuisbezoek van waaruit verschillende oplossingsrichtingen ontstaan. In de casuïstiek die zo dadelijk volgt wordt daar van alles over geduid. Wijk GGD'ers mogen over het algemeen bij iedereen naar binnen als zij aanbellen. Een enkele keer wordt geen medewerking verleend. Dit betreft vaak zorgwekkende situaties waarna een zorgmelding volgt bij het meldpunt Zorg en Overlast en gaat er een ander traject lopen.

De heer De Jong heeft begrepen dat de Wijk GGD er alleen tijdens kantooruren is en vraagt of dit klopt.

Mevrouw Van Delzen antwoordt dat de meldingen bij de Wijk GGD niet acute of niet direct gevaar opleverende meldingen betreffen. Deze meldingen worden altijd door de politie opgepakt en als het nodig is komt de Crisisdienst daaraan te pas. Melden vanuit de wijk, omgeving of netwerkpartners die zich zorgen maken over iemand gaan naar de Wijk GGD'er.

De heer De Jong vervolgt dat de Huisartsenpost heel veel vragen krijgt gedurende de avond en in het weekend. Hij weet uit ervaring dat dit vaak om schrijnende gevallen gaat die met name op de Huisartsenpost tot heel veel problemen kunnen leiden.

Mevrouw Van Delzen zegt dat wanneer blijkt dat de Huisartsenpost dergelijke meldingen krijgt de Crisisdienst van de GGZ ingeschakeld dient te worden. Als blijkt dat de Huisartsenpost niet goed aangesloten is, moet ervoor gezorgd worden dat zij wel goed aangesloten zijn.

De voorzitter biedt de heer Van Werdingh gelegenheid om de eerste casus aan de orde te stellen.

De heer Van Werdingh is Wijk GGD'er in Gorinchem sinds 2019 en werkt daarnaast voor een GGZ vakteam. Hij is aanwezig om een indruk te geven hoe er bij de Wijk GGD'er wordt gewerkt. Hij heeft als voorbeeld een casus van een oudere man die verward op straat wordt aangetroffen door de politie. Hij weet niet waar hij is en is aan het rondwandelen op een vreemd tijdstip. De politie signaleert dat er een zorgvraag is en stuur deze melding door. Er wordt langsgegaan bij de betrokkene, bekeken wordt of de familie betrokken kan worden of dat ergens informatie aangetroffen wordt dat er al zorg in beeld is. In dit geval bleek er sprake te zijn van dementie. De man woonde alleen, de familie wilde dat hij in een verzorgingstehuis ging wonen, maar de man wilde dat zelf niet. De man ging vaker dwalen en er ontstonden grote zorgen. Dit was bekend bij de huisarts, maar de familie wilde graag wat meer ondersteuning. De Wijk GGD bekijkt de mogelijkheden voor hulp en hoe ervoor gezorgd kan worden dat de juiste informatie bij de hulpverleners terechtkomt. De familie kreeg advies om contact op te nemen met het GOAC, een instantie voor geriatrische problematiek in Gorinchem. Op het moment dat er een melding binnenkomt van de politie dat deze man weer op straat wordt gezien komt deze bij hem terecht en kan hij van daaruit de huisarts verzoeken om stappen te ondernemen. Daarnaast is hij aanspreekpunt voor de familie. In een dergelijk proces is sprake van samenwerking tussen verschillende partijen. Doordat er genoeg informatie op de juiste plek terechtkomt, kan deze man begeleid worden naar een verzorgingsplek waardoor de familie minder zorgen heeft en de politie minder meldingen hoeft op te volgen van een iemand die over straat dwaalt.

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen.

De heer Koçak begrijpt dat er sprake is van dementie en vraagt hoe de cognitieve afname en desoriëntatie wordt getoetst. Hij informeert of de Wijk GGD'er een soort van bemiddelende functie heeft. Voorts vraagt hij wat er gebeurt als er 's nachts een melding bij de politie komt.

De heer Van Werdingh antwoordt dat er instrumenten zijn voor een kleine screening maar er wordt geen diagnose gesteld. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door het GOAC op het moment dat zij worden betrokken. In deze casus was deze diagnose al gesteld, maar dit betekent niet dat iemand dan ook direct op de juiste plek is. Het gaat voornamelijk om een toeleidende functie, maar er kan ook bemiddeld worden op het moment dat dingen vastlopen of zich zaken buiten beeld afspelen. Meldingen 's nachts komen binnen bij de Meldkamer en worden doorgezet naar het Meldpunt Zorg en Overlast en komen vervolgens binnen bij de Wijk GGD. De afspraak is dat de niet acute zorg wordt opgepakt binnen een bepaalde tijd.

De voorzitter biedt de heer Naaijer gelegenheid om een tweede casus te duiden.

De heer Naaijer stelt zichzelf voor. Hij is 8 uur per week werkzaam als Wijk GGD'er en tevens werkt hij bij Yulius in het vakteam. Hij vertelt over een melding vanuit het Welzijnswerk en via de familie dat het niet goed gaat met hun zoon. Het betreft iemand die zorg mijdt. Vervolgens wordt er aangebeld om het gesprek aan te gaan. Er wordt een flinke cannabislucht opgemerkt en het is een grote rommel. De betrokkene is slecht verzorgd, het huis is vervuild, etensresten op de grond, vliegen tegen de raam. Het wordt duidelijk dat er meer aan de hand is. De familie maakt zich zorgen, betrokkene weigert hulp. Geprobeerd wordt om iemand vrijwillig in een traject te krijgen. In dit geval werd contact opgenomen met de familie om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. De Wijk GGD krijgt opdracht om veldonderzoek te doen of iemand verplicht opgelegd krijgt. Na toestemming van de officier van Justitie wordt een behandeling opgestart. De Wijk GGD verzorgt in deze casus de toeleiding naar de opname. Omdat hij ook bij Yulius werkt kan hij zaken beoordelen waardoor dingen vlot in gang gezet kunnen worden. De betreffende man is opgenomen bij Yulius, ingesteld op medicatie waarna de familie hun zoon en broer weer herkende.

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen.

Mevrouw Versluis begrijpt dat het gaat om een zorgmijder, maar uiteindelijk worden dingen toch vlot opgelost. Zij informeert hoeveel tijd hier overheen ging.

De heer Naaijer antwoordt het vaak om weken of maanden gaat omdat situaties al jaren bestaan. Het is niet altijd een snelle fix. Er wordt altijd geprobeerd om vrijwillig contact te krijgen. Mensen hebben vaak minder goede ervaringen met hulpverlening. Wijk GGD'ers zijn neutraal. Een veldonderzoek vergt weken en daarna volgt een juridisch traject van enkele maanden. Er kan niet zomaar onvrijwillig iets worden opgelegd.

Mevrouw Stevens vraagt wat er gebeurt in het geval iemand geen contact heeft met de familie of geen familie heeft. Voorts vraagt zij hoe de Wijk GGD handelt als deze mensen acuut in gevaar komen.

De heer Naaijer antwoordt dat men in het geval van een crisis de politie opbelt waarna het een kwestie van gelijk beoordelen wordt. In dat geval wordt er sneller geacteerd.

De heer Van Werdingh vult aan dat in situaties bij mensen die geen zorg willen een gedwongen traject nooit wordt gestart door de Wijk GGD. Dit wordt altijd uitgevoerd door een GGZ instelling. De Wijk GGD kan na een dergelijk traject vaak weer met deze mensen in contact komen als dat nodig is.

Mevrouw Stevens verduidelijkt dat het specifiek gaat om casussen waarin geen sprake is van familie om op terug te vallen. Voorts vraagt zij of er schade wordt gezien in acute situaties waarbij de Wijk GGD zelf niet verantwoordelijk was. Zij kan zich voorstellen als mensen die al angstig zijn en worden 'opgepakt' door de politie in een negatieve spiraal terechtkomen. Zij hoort graag hoe de Wijk GGD hierop reageert.

De heer Naaijer probeert altijd dingen in een relatie te doen. Als iemand tegen zijn zin wordt opgenomen is de politie daar soms bij betrokken en dat is over het algemeen niet prettig. In dit geval was het succesvol en werd dat later ook als nodig ervaren. Van te voren kan niet ingeschat worden hoe er gereageerd gaat worden.

De heer Van Werdingh vult aan dat dit niet vaak voorkomt. Er is bijna altijd wel iemand. Op het moment dat er echt niemand is betekent dit dat er vanuit de Wijk GGD moet worden toegeleid naar een passende plek. Desgevraagd geeft hij aan dat er juridische middelen worden ingezet als er sprake is van ernstige benadeling. Mensen met onbegrepen gedrag zijn niet strafbaar en het is niet altijd iets wat veranderd moet worden. Mensen hebben ook het recht om op een bepaalde manier te leven, ook al zou dat niet jouw keuze zijn.

De heer Koçak vraagt wat er gebeurt met de woning in het geval van een alleenstaande die door de hulp van de Wijk GGD wordt opgenomen (vaste lasten, andere verplichtingen). Voorts vraagt hij wat het verschil is tussen het vakteam en bemoeizorg en of er een samenwerking is met bemoeizorg.

De heer Van Werdingh antwoordt dat er wordt samengewerkt met bemoeizorg, er kan ook naar bemoeizorg toegeleid worden als de Wijk GGD het niet zelf kan oppakken. In het geval er geen familie is wordt vaak gekeken hoe het systeem om iemand heen versterkt kan worden door gebruik te maken van het Sociaal Team voor ondersteuning of door toeleiding naar de Wmo om zaken die in huis nodig zijn op te starten, bijvoorbeeld budgetbeheer zodat de randvoorwaarden om weer naar huis terug te keren goed zijn. Hoe het gaat met de betaling van lasten in het geval van opname verschilt per casus.

De heer Naaijer vult aan dat de praktische zaken vaak worden opgepakt.

De heer Van Werdingh vervolgt dat er ook veel wordt samengewerkt met Poort 6. Als er sprake is van problemen met het betalen van de huur wordt geprobeerd om daar gezamenlijk een oplossing voor te vinden.

De voorzitter vraagt of hij het zo mag vertalen dat wanneer iemand wordt begeleid deze persoon niet zomaar losgelaten wordt. Dit wordt bevestigd.

Mevrouw Van Delzen vult aan dat de kracht van de Wijk GGD'er is dat er wordt toegeleid. Er wordt niet losgelaten voordat iemand op zijn plek is. Daarna is er vaak ook nog een keer contact om te kijken of het goed gaat. In de triage kan het ook gebeuren dat er aan de voorkant al wordt gemerkt dat iemand bij een behandelaar of zorgaanbieder al een voorziening heeft, maar dat er toch een terugval is of er onbegrepen gedrag wordt getoond. Verrijkt met die informatie wordt op huisbezoek gegaan en bekeken hoe één en ander functioneert of dat er nog wat meer nodig is. Op dat moment wordt contact opgenomen met de partij die al bij die persoon betrokken is of diensten levert. Als er meer begeleiding nodig is, wordt de indicatie opgehoogd. In het geval van een melding ontstaat er vaak contact met de behandelaar en kunnen signalen teruggelegd worden als mensen moeite hebben om zich te handhaven.

De heer Koçak bedankt voor de verduidelijking en beeldvorming. Afsluitend informeert hij hoeveel meldingen er zijn gedaan tot dit moment.

Mevrouw Van Delzen antwoordt dat er 117 unieke cliënten zijn geweest bij de Wijk GGD in 2019. In 2020 was dit 103, tegenover 122 in 2021. De cijfers voor 2022 zijn nog niet beschikbaar, dit wordt per kwartaal bijgehouden.

De voorzitter wijst op de vraag over de relatie tussen de Wijk GGD'er en het Sociaal Team.

De heer Van Werdingh antwoordt dat men een paar mensen van het Sociaal Team goed kent. Als iemand een paar maanden geen huur heeft betaald wordt de Wijk GGD vaak betrokken door het Sociaal Team. Er is sprake van een warme band.

De heer Van Mourik vraagt hoe hij als zorgverlener in contact kan komen met de Wijk GGD'er.

Mevrouw Van Delzen antwoordt dat huisartsen de Wijk GGD inmiddels rechtstreeks kunnen vinden. Daarnaast is er een aantal stakeholders in de vroegsignalering zoals de politie en de huismeesters van Poort 6. De overige meldingen komen centraal binnen via het Meldpunt Zorg en Overlast waar bekeken wordt of het een situatie betreft waarop de Wijk GGD'er wordt ingezet. Professionals en inwoners van Gorinchem kunnen een melding doen bij het Meldpunt Zorg en Overlast.

De heer Van Mourik vraagt of hij ook rechtstreeks in contact kan komen met deze twee aanwezige medewerkers.

Mevrouw Van Delzen vervolgt dat er een melding gedaan kan worden bij het Meldpunt Zorg en Overlast. Iedere professional die denkt dat iemand ontvankelijk is voor hulp kan diegene adviseren om contact op te nemen met het Sociaal Team. Pas als blijkt dat mensen niet openstaan voor hulpverlening of stappen zetten en verward of zorglijk gedrag vertonen kan een volgende stap gemaakt worden naar de Wijk GGD via het Meldpunt Zorg en Overlast.

Mevrouw Stevens denkt dat er wordt gedoeld op de Wijk GGD zoals daar ook een wijkagent is, iemand die je altijd kunt bereiken.

De voorzitter begrijpt dat dit niet het geval is en dat daarvoor het Meldpunt Zorg en Overlast de centrale toegang is.

De heer De Jong refereert aan ernstige situaties die via het Crisisteam bij de Politie terechtkomen. Hij weet dat er gemeenten zijn waar de Wijk GGD ook een dagdeel in het weekend beschikbaar is. Mensen bellen soms 20 keer op een avond naar de Huisartsenpost en moeten vervolgens tot maandagmorgen wachten voordat zij aan de beurt zijn. Hij vraagt of er weleens over nagedacht is om deze zorg met een aantal dagdelen in het weekend uit te breiden.

Mevrouw Van Delzen antwoordt dat er lang geleden sprake was van een 24-uurs bereikbaarheidsdienst die regionaal georganiseerd was. Dit heet tegenwoordig de nul tot honderd crisisdienst. Dit is een vorm van psychosociale hulpverlening en maatschappelijk werk. Zij zijn 24/7 bereikbaar en iets lichter dan de GGZ Crisisdienst. Zij kunnen doorverwijzen als iemand een praatje nodig heeft of wanneer er een vraagstuk is om door het weekend te kunnen komen. Dit is voor heel Zuid-Holland-zuid geregeld.

De voorzitter biedt gelegenheid om een volgende casus aan de orde te stellen.

De heer Van Werdingh geeft aan dat het in deze casus gaat om een oudere dame met een alcoholprobleem. Het gaat al een tijdje niet goed met haar. De huisarts had mevrouw goed in beeld, maar dit wordt steeds minder. Mevrouw heeft recent in het ziekenhuis gelegen, heeft zorg nodig, maar wil niet. Het speelt zich veelal binnenshuis af waardoor er geen sprake is gedrag is dat tot een melding leidt. Andere mensen hebben er geen last van. De huisarts belt vervolgens met de Wijk GGD en er wordt contact gelegd om te kijken of mevrouw bij de Verslavingszorg aangemeld kan worden. Betrokkene ziet in dat zij hulp nodig heeft, maar deze komt er niet. De toeleiding werkt wel, er zijn een verwijzing en een intake, maar mevrouw verschijnt niet op de intake. De Wijk GGD gaat nogmaals langs en informeert waardoor zij niet naar de intake is gekomen. Daarna wordt een nieuwe intake ingepland. Mevrouw komt weer niet opdagen waarna de Wijk GGD langsgaat om te bepalen hoe het komt dat het niet lukt. Mevrouw blijkt nog meer te drinken en zichzelf nog meer te verwaarlozen. Er is contact met de familie, het probleem speelt al lang. Mevrouw wil wel hulp, maar uiteindelijk gebeurt het toch niet. In dit geval kwam het uiteindelijk op het punt

of er dwang ingezet moest worden. Op het moment dat het dan toch slecht met iemand gaat blijkt dat er acuut hulp nodig is en wordt er opgeschaald naar de Crisisdienst in samenwerking met de huisarts. De Wijk GGD gaat op zoek naar een plek waar zij opgenomen kan worden. De Crisisdienst beoordeelt en zo wordt mevrouw geholpen en wordt er vanuit de Verslavingszorg een behandelaar toegewezen. Op het moment dat mevrouw weer thuiskomt, volgt er een zorgtraject in samenspraak met de familie.

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen.

Mevrouw Mager dankt spreker voor deze mooie inkijk in het werk.

De heer Koçak is benieuwd of betrokkene ook wordt begeleid naar de intake.

De heer Van Werdingh antwoordt bevestigend. De eerste keer ging zij zelf, de tweede keer had hij afgesproken om samen te gaan zodat de intake zou slagen. Het gebeurt regelmatig dat er meegegaan wordt naar afspraken. Over het algemeen is het gezonder als iemand dit zelf doet of met familie.

De heer Koçak herhaalt dat het beeld over de functie hem duidelijk is geworden. Hij weet dat GGZ collega's deelnemen aan het Sociaal Team. Hij vraagt of er een vaste contactpersoon is in Gorinchem. Voorts vraagt hij hoe de professionals aankijken tegen een GGZ collega in het Sociaal Team.

Mevrouw Van Delzen antwoordt dat Gorinchem bij de eerste tien gemeenten was aangesloten die met het project Sociaal Wijkteam gingen meedoen. Er is voor gekozen om een verbinding met de GGD te maken. In een regionale samenwerking wordt samengewerkt met de GGD. Inmiddels zijn vier gemeenten aangehaakt en gaan er nog vier gemeenten aanhaken om tot het delen van ervaringen en uitwisseling te komen. De Wijk GGD'ers nemen ook deel aan landelijke interventie bijeenkomsten en daarnaast is er een nauwe samenwerking met het Sociaal Team. Voor de specialistische expertise is dat het verschil tussen het Sociaal Team en de Wijk GGD samenwerking. Desgevraagd geeft zij aan dat er op dit moment nog niet voor een dergelijke deelname wordt gekozen, maar dat dit zeker niet wordt uitgesloten. Het project is nog niet uitontwikkeld.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en de inkijk in drie casussen en sluit de vergadering.